

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	15
----------------	----

Κεφάλαιο 1. Η ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	17
A. Εισαγωγικά	17
B. Πρόβλεψη / εκτίμηση / προβολή αναγκών	22
Γ. Προγραμματισμός προμηθειών	23
Δ. Τελικές σκέψεις	27

Κεφάλαιο 2. ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	39
A. Το ΠΔ 284/1989: «Ιστορία μου, Αμαρτία μου»	39
1. Τα όργανα	40
2. Ο προγραμματισμός	45
3. Η υλοποίηση	46
4. Πληρωμές	55
5. Άλλοι τρόποι προμηθειών	57
6. Η δικονομία των προμηθειών	62
7. Η κατακύρωση	65
8. Εξαιρέσεις	70
B. Ο Νομος 3433/2006: «Μαλαματένια Λόγια στο Μαντήλι...»	72
1. Τεχνικές προδιαγραφές	74
2. Τεχνικές περιγραφές	75
3. Πρότυπα	75
4. Αρμόδια όργανα	76
5. Προγραμματισμός	84
6. Η προκήρυξη	85

7. Η εγχώρια αμυντική βιομηχανία στην προκήρυξη	92
8. Κατακύρωση	94
9. Παράδοση	95
10. Ανώμαλη εξέλιξη	96
11. Κυρώσεις	96
12. Πληρωμές	98
13. Διοικητικές προσφυγές	98
14. Ειδικές περιπτώσεις	100
15. Η δικονομία της προμήθειας	104
16. Κατακύρωση προμηθειών	110
17. Κατάρτιση συμβάσεων	112
18. Ποιοτική και ποσοτική παραλαβή	114
Γ. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας:	
Πολύ πριν την Οδηγία 2009/81/ΕΕ	117
1. Εισαγωγή	117
2. Οι πρόσφατες εξελίξεις ενισχύουν τους λόγους ύπαρξης μιας ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα του αμυντικού εξοπλισμού	121
3. Ζητούμενα για την επίτευξη ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού	133
4. Άλλοι τομείς προβληματισμού για την Ε.Ε και τα κράτη-μέλη της	142
5. Πράσινη Βίβλος (Green Paper) της Ε.Ε.	146
6. Λόγοι που δικαιολογούν τη δράση στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας	148
7. Κλειστές αγορές άμυνας	149
8. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συμβάσεων στον τομέα της άμυνας ...	150
9. Ο καθοριστικός ρόλος των κρατών	151
10. Οι απαιτήσεις ασφάλειας εφοδιασμού και εμπιστευτικότητας	151
11. Η πολυπλοκότητα των προγραμμάτων προμήθειας εξοπλισμών	152
12. Όρια του υφιστάμενου νομικού πλαισίου	154
13. Θέματα προβληματισμού για τον καθορισμό των ενεργειών σε ευρωπαϊκό επίπεδο	159
14. Επιμέρους πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	163
15. Ερμηνευτική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	164
Δ. Η Οδηγία 2009/81/ΕΚ: «Γεννήθηκα στο βλέφαρο του κεραυνού...»	183
1. Εισαγωγή	183
2. Η Οδηγία 2007/66/ΕΚ	189
3. Η Οδηγία 2004/18/ΕΚ	189
4. Η Οδηγία 2009/81/ΕΚ	191
5. Οδηγία 2009/43/ΕΚ	195

6. Συνολική διαδικασία υπαγωγής στη Οδηγία 2009/81/EK	199
7. Το περιεχόμενο της Οδηγίας 2009/81/EK: Κρίσιμα άρθρα της Κοινοτικής Οδηγίας	201
8. Παρατηρήσεις επί των κρίσιμων άρθρων	208
9. Η Οδηγία 2009/81/EK και τα αντισταθμιστικά ωφελήματα	221
10. Οδηγία 2009/81/EK και Μνημόνια Συνεργασίας	223
E. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2009/81/EK στο ελληνικό δίκαιο	225
1. Αρμόδια όργανα	228
2. Η χρηματοδότηση των προμηθειών στρατιωτικού εξοπλισμού	235
3. Οι εξαιρέσεις από τον Ν. 3978/2011	239
4. Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου	239
5. Η Ενιαία Αρχή Ελέγχου Συμβάσεων	241
6. Η διαδικασία υλοποίησης προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού σύμφωνα με τον Ν. 3883/2010 και τον Ν. 3978/20118	242

Κεφάλαιο 3. Η ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

A. Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία (Δράσεις - Δρώντες)	247
1. Το μεταψυχροπολεμικό περιβάλλον	247
2. Κοινοτικοί δρώντες και μορφές συνεργασιών στην ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	248
3. Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός (European Defense Agency – EDA)	252
4. Η εγχώρια αμυντική βιομηχανία	256
5. Παρουσίαση της κρατικής αμυντικής βιομηχανίας	264
6. Τα κρατικά εργοστάσια	274
7. Προτεινόμενο Πλαίσιο και Δράσεις για την εγχώρια αμυντική βιομηχανική πολιτική	301

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A. Διαδικασία και αρμοδιότητες έργων ΕΣΠΑ	321
B. Σύμβαση Παραχώρησης, Αυτοχρηματοδότηση και Σύμπραξη Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)	324
Γ. Βιομηχανική Ιδιοκτησία	329
Δ. Αμυντική Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D)	335
E. Εφαρμοσμένες Διεθνείς Πρακτικές επί Θεμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης	337
Στ. Διεθνείς Πολυμερείς Εξελίξεις Αμυντικών Συνεργασιών	339

Ζ. Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική	342
Η. Υπόδειγμα Ερωτηματολογίων Συλλογής Πληροφοριών	350
Θ. Το νομοθετικό πλαίσιο προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων και η δυνατότητα της διαπραγμάτευσης	355
Ι. Αναπτυξιακός Νόμος και Ναυπηγική Βιομηχανία	358
ΙΑ. Δημόσια έργα των Ενόπλων Δυνάμεων	370
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	421

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Σε μια περίοδο που ένας ολόκληρος κόσμος έχει εισέλθει σε μια διαδικασία αλληλεπίδρασης, τους πυρήνες των νέων κέντρων ισχύος θα αποτελέσουν οι κοινωνίες οι οποίες θα κατορθώσουν να διατηρήσουν ακμαία την αυτοπεποίθησή τους. Αντιθέτως, εκείνες οι κοινωνίες που, έχοντας χάσει την αυτοπεποίθησή τους, αποδέχτηκαν να γίνουν τα περιφερειακά στοιχεία άλλων κοινωνιών, μετά από μια ψυχολογική κατάρρευση, θα μείνουν αντιμέτωπες και με τον κίνδυνο της στρατηγικής τους διάλυσης»

ΑΧΜΕΤ ΝΤΑΒΟΥΤΟΓΛΟΥ, Το Στρατηγικό Βάθος

Σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, «μνημονίων και «μεσοπρόθεσμων προγραμμάτων», η υποστήριξη της επιχειρησιακής ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων αποτελεί αφενός πρόκληση, αφετέρου εγγύηση της αξιοπρέπειας και αυτοπεποίθησης της Ελλάδας.

Με αφορμή τη δυσμενή δημοσιονομική πραγματικότητα, ερχόμαστε αντιμέτωποι με τους μύθους πίσω από τους οποίους μόνοι μας κρύψαμε τα δικά μας λάθη. Οι αμυντικές δαπάνες είναι τελικά υψηλές. Η εγχώρια αμυντική βιομηχανία μπορεί, αλλά δεν θέλει. Η Ευρώπη φωνάζει, αλλά δεν την ακούμε. Και πιο πρόσφατα: η Οδηγία 2009/81/ΕΕ δεν είναι ούτε δολοφονική ούτε καταστροφική, αρκεί να την ερμηνεύσεις με δημιουργικότητα και βαθιά κατανόηση των όρων.

Δυο χρόνια μετά τη θέση σε ισχύ του Νόμου 3978/2011, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας παραμένει χωρίς ερμηνευτικές κατευθύνσεις για την εναρμόνιση των διαδικασιών του με τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου. Συλλέγοντας και αξιοποιώντας εμπειρίες από τη συμμετοχή μας στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία και την προσωπική μας υπηρεσιακή σχέση με ζητήματα συμβάσεων στον τομέα της άμυνας, δεν φιλοδοξούμε να επιτύχουμε το απόλυτο, το θέσφατο. Είμαστε όμως σίγουροι ότι ανοίγουμε

με επάρκεια τον κύκλο του προβληματισμού για τον προσήκοντα τρόπο εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου και αισιοδοξούμε ότι η συζήτηση, που ήρθε η ώρα να «ανοίξει», δεν μπορεί παρά να έχει γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και την αναβάθμιση της τεχνικοεφοδιαστικής υποστήριξης των Ενόπλων Δυνάμεων. Μικρή συμβολή και αφορμή αποτελεί το παρόν πόνημα.

Αθήνα, 15-7-2013

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Π. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΕΣΤΗΣ Β. ΛΕΛΙΔΗΣ